

**Алғашқы әскери дайындықты оқыту мен жасөспірімдерге әскери-патриоттық
тәрбие жұмысын жүргізу**
Ж О С П А Р Ы

**1. Алғашқы әскери дайындықты оқыту мен жасөспірімдерге әскери-патриоттық
тәрбие жұмысының міндеттері**

Колледж жасындағы оқушылардың Қазақстан Республикасының «ҚР ҚҚ әскери қызметі туралы» заңдары, «Ұлттық қауіпсіздік туралы», «Азаматтық қорғаныс туралы» заңдары мен Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылдың 23 тамыз айындағы №1080 каулысымен бекітілген Мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты мен ҚР Білім және ғылым министрлігінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі №115 бұйрығымен бекітілген оқу бағдарламалары арқылы жузеге асырылады. «Мемлекеттік мекемелерде азаматтарды әскери қызметке даярлауды қамтамасыз ету мен үйымдастыру ережесі туралы» қаулысына, 2005 жылдың 8 шілдесіндегі «Әскери міндеттілік пен әскери қызмет туралы» ҚР заңының 18 бабына және 1998 жылғы Қазақстан Республикасы Қорғаныс Министрлігі мен ТЖ комитетінің дайындаған «Жастарды бастапқы әскери даярлау мен өмір қауіпсіздігі туралы» бұйрықтарын, ҚР ҚҚ әскери доктринасын, сондай-ақ ҚР Білім және ғылым министрліктерінің қаулы, қараптарын, бұйрықтарын негізге ала отырып үйымдастырылып жүргізіледі.

Азаматтарды ҚР ҚҚ қатарына және де басқадай әскериленген құрамаларда қызмет етуге даярлау, Отанды қорғаудағы конституциялық құқықтарын ұғыну, әскери білімдерін жетілдіруге ұмтылу, Отан алдындағы жеке басының жауапкершілігі мен қасиетті борышы екенін терең ұғынуларына тәрбиелу.

Алдағы өмірде бейбіт өмір сүру міндеттілігінің талаптары әрқайсысының жеке атқаратын міндеті, ҚР азаматтарының жауынгерлік ынтымақтастығы, халықтар достығы, ата-бабалар ерлігін мақтан етіп дәріптеу, өнеге тұту, салт-дәстүрлерді құрметтеу, өз Отаны Қазақстан Республикасына деген мақтаныш сезімдерін ояту.

Сондай-ақ, негізгі талаптармен танысып, ату құралдарының құрамын оқып үйреніп, білім мен білік дағдыларын қалыптастыру, нысанаға дөп тигізуге үйрету.

Өз тұрған жерін анықтау, картадан таба білу, азимут бойынша қозғалыс жасау, топографиялық картамен жұмыс жасай білу. ТЖ табиғи және тұрмыстық әртүрлі апартардан өзін және өзгелерді құтқару, жарақаттанғандар мен жараланғандарға алғашқы мед. көмек көрсете білулері. Дер кезінде дабылға дайын болу.

II. Атқарылатын негізгі шаралар.

Реттік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерізімі	Жауаптылар	Қайда қаралады
1.	Оқытушы-ұйымдастырушының жұмыс жоспарларымен танысу.	Үнемі	АӘД пәннің оқытушы-ұйымдастырушысы	Директор, директор жаңындағы отырыс
2.	Оқытушы-ұйымдастырушының кала(аудан) деңгейіндегі жиындарға, семинарларға т.б. шараларға катынасуына жағдай жасау.	Айдың 3-ші сәрсенбісі, қажеттілікке қарай	АӘД пәннің оқытушы-ұйымдастырушысы	Мектеп әкімшілігі
3.	Мұғалім-ұйымдастырушының АӘД бойынша және әскери-патриоттық тәрбие жоспарларын қарап, бекіту.	10.09 -дейін	АӘД пәннің оқытушы-ұйымдастырушысы	Директор
4.	Бағдарлама бойынша тәжірибе жинақтау максатында колледждік және қала көлемінде әріптестер сабактарына катынасу.	Жыл бойы	АӘД пәннің оқытушы-ұйымдастырушысы	Директор дың оқу ісі жөніндегі орынбасары
5.	АӘД сабагына қатынасу және әдістемелік көмек көрсету.	Жыл бойы	АӘД пәннің оқытушы-ұйымдастырушысы	Директор
6.	Коледж студенттерінің ер балаларының дene шынықтыру бітімдерін, спорттық даярлық деңгейін тексеріп отыру.	Оку жылы басында, соңында және токсан сайын	Дене шынықтыру пәннің мұғалімдері	АӘД пәннің оқытушы-ұйымдастырушысы
7.	Пән аралық байланыс пен отансүйгіштік тәрбие деңгейін қадағалау мақсатында күқық, тарих, дene шынықтыру сабактарына қатынасу.	Сабак кестесінебайланысты	АӘД пәннің оқытушы-ұйымдастырушысы	Директор және директор орынбасарлары
8.	Даталарға сәйкес: «Ұлы Жеңіс күні», «Қазақстан Ұланы күні», «Республика күні», «Ауғанстаннан Кеңес әскерінің шығарылған күні», «Шегарашибарлар күні», «Байланысшылар күні» және т.б. шаралар ұйымдастыру	Даталарға сай	АӘД пәннің оқытушы-ұйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
9.	Колледшілік салтық және ән айту байқауларын ұйымдастыру.	Жыл бойы	АӘД пәннің оқытушы-ұйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
10.	Сабактан тыс үйірмелер жұмысын үйымдастыру. «Болашақ командирлер», «Ұлан», «Мергендер», «Ішшілер», «Жас ұлан» т.б.	Қазан-мамыр	АӘД пәннің оқытушы-ұйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

III. Әскери-патриоттық тәрбиені басшылыққа алу, ұйымдастыру және әдістемелік көмек көрсету.

3.I.Жалпы колледждік іс-шаралар

Реттік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерзімі	Жауаптылар	Қайда қаралады
1.	АӘжТД оқытудың негізгі міндеттерін түсіндіру, жасөспірмдерді ұлттық патриотизмге, Елін сүюге, Отан алдындағы борышын абыраймен атқаруға, Отанды коргауға дайын болуға, ез Отаны Қазакстан Республикасына деген мактандыстық сезімде болуға, бойларына ұялатуға тәрбиелеу.	Жыл бойы	АӘД пәннің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
2.	Окушылардың біздің еліміздің, КР ішкі және сыртқы саясаты бейбітшілікті жақтайдыны, соғысты колдамайтыны, басып алам деушілерге аяусыз соққы бере алатындығын жан-жақты түсіндіру. Қазак халқының, онда тұратын басқада ұлт өкілдерінің салт-дәстүрлеріне, тіліне, дініне құрметпен қарауға және де қазақи ұлттық түрғыда тәрбие беру, көп ғасырлық тарихын құрметтеуге насихаттау.	Жыл бойы, әр сабақтың тәрбиелік бөлімінде, тәрбие сағаттарында, сабақтан тыс шаралар өткізуде	АӘД пәннің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
3.	Ауган соғысына қатынасушы жауынгер- интернационалисттермен кездесу үйымдастыру, ашық сынып сабактарына шақыру.	Ақпан	АӘД пәннің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
4.	Ұлы Отан соғысы ардагерлерімен кездесулер үйымдастыру.	Сәуір-мамыр	Сынып жетекшілері АӘД пән жетекшісі	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
5.	«Азаматтық корғаныс» апталығын үйымдастыру.	Ақпан	АӘД пәннің оқытушы үйымдастырушысы	Директордың орынбасары

3.2. Әскери-патриоттық тәрбиені бақылау және басшылық жасау.

Реттік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерізімі	Жауптылар	Қайда қаралады
1.	Жалпы колледждік ата-аналар комитеті жиналышын өткізу, онда, «Бала тәрбиесінде әскери-патриоттық тәрбиенің алатын орны мен атқаратын ролі» такырыбында баяндама жасау. Колледже патриоттық тәрбие беру жөнінде кеңес құру, құрамын бекіту, олардың колледшілік іс-шаралар өткізгенде көмек көрсетіп, үйымдастыру жұмыстарына катынастыру. Әр топ жетекшілері тәрбие жоспарларына патриоттық тәрбие туралы бөлім енгізуді кадағалау. Кеңес жұмысына бағдар беру.	Қыркүйек, қазан айындағы бірінші отырыс	АӘД пәнінің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары	Директор
2.	Даталарға сәйкес: «Ұлы Женіс күні», «Қазақстан Ұланы күні», «Республика күні», «Ауғанстаннан Кеңес әскерінің шығарылған күні» т.б. шаралардың дұрыс өтуін, жоспарлануын кадағалау.	Даталарға сай	АӘД пәнінің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
3.	Қала деңгейінде өтілетін «Жас ұлан » әскери-спорттық жарыска катынасу, оған дайындық жүргізу.	Жыл бойы, сәуір-мамыр	АӘД пәнінің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директор
4.	Оку жылының аяқталуына байланысты қорытынды колледждік әскери- спорттық жарыс үйымдастыру.	Сәуір, мамыр	АӘД пәнінің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

3.3. Топтар арасындағы тәрбие жұмысы.

Реттік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерізімі	Жауптылар	Қайда қаралады
1.	Танымдық, патриоттық максатта мұражайларға саяхат.	Қыркүйек-сәуір	Топ жетекшілері	
2.	«Жас ұлан - әскери-спорттық жарысина катынасу біз үшін мақтаныш!» түрфысында даярлық үйрмелерін үйымдастыру.	Жыл бойы	АӘД пәнінің оқытушы үйымдастырушысы	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
3.	Гарнizon бастығының бүйріғы бойынша бекітілген 5514 әскери бөлімінде ашық есік күнін өткізу	Жоспар бойынша	АӘД пәнінің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
4.	Үйрмелер үйымдастыру. « Жас Сарбаз » т.б.	Жыл бойы	АӘД пәнінің оқытушы	Дирек. тәрбие ісі жөніндегі

			ұйымдастырушысы	орынбасары
--	--	--	-----------------	------------

3.3.2 Топтар арасында атқарылатын жұмыстар.

Реттік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерізімі	Жауаптылар	қайда қаралады
1.	«Жас сарбаздар» клубын құрып, жетекшілік (шефтік) әскери бөлімшемен бірлесе істелетін жұмыстар жоспарын құру, үйымдастыру. Тығыз байланыс орнату, әскери бөлімге саяхат жасау, әскери қызметшілер өмірімен, тұрмысымен танысу.	Жыл бойы	АӘД пәнінің оқытушы үйымдастыру шысы	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
2.	«Жалпы корғаныс айлығын» өткізу.	Акпан-наурыз	АӘД пәнінің оқытушы үйымдастыру шысы	АҚ және ТЖ Штаб бастығы
3.	- КР қорғау, КР конституциясы мен зандары; КР ҚК әскери доктриналары; КР ҚК әскери дәстүрлері; Ұлы Жеңіс (1941-45), «Қазакстандық батыр аталарымыз бер ағаларымыз»; «Әскери болу-арманым» т.б. тақырыптар бойынша кездесулер, ашық сабактар, тәрбие сағаттарын үйымдастыру.	Жыл бойы	Сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

3.3.3. Ата-аналармен әскери-патриоттық тәрбие жөнінде атқарылатын жұмыстар.

Реттік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерізімі	Жауаптылар	қайда қаралады
1.	Колледж студенттерінің АӘД сабағында әскерилген киім киуолерін үйымдастыру,	Кыркүйек	Ата-аналар кеңесі, АӘД пәнінің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары
2.	Ұлы Отан соғысы ардагерлерімен, Ауган соғысына қатынасушы жауынгер- интернационалистермен, еңбек ардагерлерімен кездесулер үйымдастыру.	Мектеп жоспары бойынша	Ата-аналар кеңесі, АӘД пәнінің оқытушы үйымдастырушысы және сынып жетекшілері	Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

I. Қажет құжаттарды даярлау, жөнге келтіру.

Реттік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерізімі	Орындалғаны туралы деректеме
1.	Жаңа оку жылында АӘД пәнін оқыту туралы және топтарды взводтарга, бөлімшелерге бөлу, взвод пен бөлімше командирлерін тағайындау туралы бұйрық жобасын даярлау.	Кыркүйек айының бірінші аптасы	
2.	Оку жылында аткарылатын әскери-патриоттық тәрбие жоспарын даярлап, колледждің жалпы жоспарына кіргізуге ұсыну.	Кыркүйек	
3.	АӘД-тың оку-материалдық базасын жөтілдіру мен қайта жабдықтау жоспарын жасап, бекітуге ұсыну	Кыркүйек	

4.	Сабакқа қолданатын дидактикалық материалдар мен көрнекіліктер, басқада қажетті құралдарды жүйелеу жоспарын ретке келтіру.	Кыркүйек	
5.	Жастары 16-ға толған ер балаларды «...әскерге шақыруға дейінгі есепке алу» тізімдерін жасап, керекті құжаттарын жинауға нұсқама беру.	Караша-акпан	
6.	Дер кездерінде колледждік және кала аумағында өткізілетін іс-шараларға қатынасатын окушыларға бұйрықтар жобасын әзірлеп отыру.	Әтілу мерізімі бойынша	
7.	2-ші курс студенттерімен 5 күндік Әскери-далалық жыны өткізу туралы бұйрық жобасын жасау, әскери бөлімшемен ортактаса жұмыс жоспарын жасау, сабак жоспарлары мен басқада құжаттарын реттеу.	Сәуір, мамыр	
8.	АӘД курсын аяқтау туралы бұйрық жобасын даярлау.	Мамыр	
9.	Колледждегі жыл бойы аткарылған әскери-патриоттық тәрбие жұмысы мен оку-материалдық базасының жағдайы туралы корытынды есеп жасау.	Мамыр, маусым (өткізу кестесіне байланысты)	

II. Студенттер мен сабактан тыс және колледжден тыс жүргізілетін жұмыстар.

Реттік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерізімі	Орындалғаны туралы деректеме
1.	Колледждің атынан түрлі әскери-спорттық жарыстарға қатынасатын взвод құрамасын іріктеу.	Кыркүйек, қазан	
2.	Взвод пен бөлімше командирлерімен жиналыс өткізу.	Тоқсанына бір рет.	
3.	Әскерге дейінгі шақыру жасына толғандарды арнайы медициналық тексеру комиссиясынан өткізуге апару, кадағалау.	Өту ретіне байланысты	

	Қала аймағындағы әскери бөлімдермен байланыс орнату, әскери кызметшілердің өмірі мен тұрмыстық жағдайларымен танысу, саяхат үйымдастыру.	Келісуге байланысты.	
5.	Төтенше жағдайлардан корғануға арналған жаттығу дабылдарын өткізу.	Токсанына бір рет	
6.	Әскери-патриоттық тәрбие алтапсырын өткізу. Ауған соғысына катысушы жауынгер-интернационалисттермен кездесу.	Ақпан	
7.	Ұлы Отан соғысы ардагерлерімен кездесу.	Сәуір, мамыр	
8.	«Жас ұлан» әскери-спорттық үйірмесі жұмысын жандандыру.	Жыл бойы	
9.	Қала мектептері арасында өтілетін «Жас ұлан» әскери-спорттық мерекелік жарысына катынасу.	Өту ретіне байланысты	

III. Шығармашылық жұмыспен айналысу, жеке білім дәрежесін жетілдірумен айналысу.

Реттік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерізімі	Орындалғаны туралы деректеме
1.	Әр айдың 3-ші сәрсенбісінде өткізілетін кала оку мекемелерінің мұғалім-ұйымдастырушыларының семинар сабағына катынасу.	Әр айдың 3-ші сәрсенбісі	
2.	Колледждің арнайы жоспарларына сәйкес ашық сабактар өткізу.	Мектеп жоспарына сәйкес	

Дидактикалық материалдарды, көрнекіліктер мен басқада құралдарды жаңарту, қайта жасау және жүйелі жетілдіру жоспары

Рет-тік №	Жоспарланатын іс-шаралар атаулары	Орындалу мерізімі	Орындалғаны туралы деректеме
1.	АӘД кабинетінің жабдықталу жоспарын жасау	Жыл бойы	
2.	Оқу кабинетіндегі тәуліктік кезекші орнын реттеу.	Қыркүйек, қазан	
3.	Қарауыл кызметін оқып, үйренуге арналған орынды нұсқамалықтармен толықтыру, кару-жарап оқтауға арналған орын мен оқағар кабыргалық сұлбесін жасау.	Қазан	
4.	Саптық алаңды анық көрінетіндей етіп жаңарту, сап элементтерін жасау үлгісінің бейнелену үлгісін жасап ілу. (алынбалы-салынбалы түрде жасауға да болады.)	Жыл бойы	
5.	Оқ атауға арналған орынның жабдықталуын дұрыстау, жарық және оқағарын жаңарту, жабдықтау.	Жыл бойы	
6.	Кару-жарап және күнды (қауіпті) заттар сақтау бөлмесінің есіктері мен күлшілтерінің беріктігін тексеру, орталық дабыл жүйесіне косуға даярлау (немесе косу). Тізімдерін (опись) тексеру, жаңарту.	Желтоқсан-қантар	

	Тыныс жолдарын қорғайтын Газтұтқыштар мен Тұмылдырықтар (респиратор), Жалпы әскерлік корғаныстық жиынтықтарын ретке келтіріп, биркалау.	Қаңтар	
8.	Дәліздегі әскери-патриоттық, әскери оку орындарына үгіттеуші қабырғалықтарды жаңарту, толықтыру.	Жыл бойы	
9.	Тақырыптарға қатысты материалдарға қосымша деректерді жүйелеу.	Жыл бойы	

АӘД пәні оқытушы-үйымдастырушысы

3.	Акпараттық басылымдардан Қарулы Күштер туралы материалдарды жинастыру.	Жыл бойы	
4.	Интернет арқылы ҚК туралы деректер жинақтау.	Жыл бойы	
5.	«Сарбаздар», «Алғашқы әскери дайындық», «Төтенше жағдайлар акпараттық жинағы » басылымдарына жазылу арқылы ондағы материалдармен үнемі танысып отыру.	Жыл бойы	
6.	Өз іс-тәжірибесі туралы кала(аудан), облыстық, респубикалық семинарларда тәжірибе алмасу, баяндама жасау, рефераттар даярлау, БАҚ беттеріне жариялау.	Мүмкіндікке карай	
7.	Әріптестердің сабағына қатынасу, тәжірибе алмасу мақсатында.	Жыл бойы	

АӘжТД пәні оқытушы-үйымдастырушысы

М.Н.Джамбулбаев